

Читають і люблять уже понад 150 років!

Що найбільше подобається діткам?
Авжеж, пригоди!

Семирічна Аліса зраділа, коли несподівано потрапила до казкового підземного світу, де так багато нагод виявити свою сміливість, почуття гумору і продемонструвати манери справжньої англійської міс. Тож уперед за Білим Кроликом, вглиб загадкової нірки, туди, де запрошує на химерне чаювання божевільний Капелюшник, де раптово з'являється і так само раптово зникає Кіт Сміюн, а Чирвова Королева хоче стратити безвинного Валета...

Рушаймо у Дивокраї разом з Алісою!

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-6288-1

9 786171 262881

ISBN серії

ISBN 978-617-12-4214-2

9 786171 242142

Л. Керролл

Аліса в Дивокраї

Бібліотека пригод

Л. Керролл

АЛІСА
в ДИВОКРАЇ

✦ *Бібліотека пригод*

Бібліотека пригод

Казки

ХАРКІВ **2020** **КЛУБ**
СІМЕЙНОГО **ДОЗВІЛЯ**

УДК 821.111
К36

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Шановні правовласники!

Ми вжили всіх можливих заходів, щоб знайти вас
і домовитися про придбання прав на використання
у нашій книжці вашого перекладу.

Проте інформація з цього питання відсутня.

Ваші твори мають високу художню цінність, є одними
з найкращих серед наявних у наш час перекладів, тому,
з огляду на відсутність відповідної інформації,
ми взяли на себе сміливість надрукувати їх.

Будь ласка, з питань пред'явлення авторських прав
на переклад вміщених у цій книжці творів звертайтеся до
видавництва «Книжковий Клуб “Клуб Сімейного Дозвілля”»
(тел. 057-783-88-89)

Публікується за виданням:

Керролл Л. Аліса в країні чудес. Казки /
Льюїс Керролл. — Київ : Радянський письменник,
1960. — 248 с.

Перекладач з англійської Г. Бушина

Оформлення серії Михайла Курдюмова

Художники Андрій Печенізький, Галина Печенізька

Дизайнер обкладинки Андрій Печенізький

ISBN 978-617-12-4214-2 (серія)
ISBN 978-617-12-6288-1

© Книжковий Клуб «Клуб
Сімейного Дозвілля»,
видання українською
мовою, 2020
© Книжковий Клуб «Клуб
Сімейного Дозвілля»,
художнє оформлення,
2020

АЛІСА В ДИВОКРАЇ

РОЗДІЛ I

У КРОЛЯЧІЙ НОРІ

Алісі набридло сидіти без діла на березі. Разів зо два вона зазирнула в книжку, що її читала сестра, але там не було ні рисунків, ні балачок, а без них книжка не книжка, — гадала Аліса.

Літня спека зовсім розварила й розморила її. Устати б оце, нарвати стокроток та віночка сплести? Так ліньки, не хочеться ворушитись... Коли це де не взявся білий кролик з рожевими очима, пробіг поперед нею.

Ну, кролик то й кролик, пробіг то й пробіг... І те Алісі не дивно, що кролик говорив: «Ой лишенько, ой лишенько! Я спізнюся!» (Згадуючи про це пізніше, вона дивувалась, але тепер їй здавалось, що це так і треба.) Та коли Кролик при цьому дістав з жилетної кишені годинника, поглянув на нього і стрімголов побіг далі, Аліса зірвалася на рівні ноги, — де ж таки, вона зроду не бачила Кролика в жилеті та ще й при годиннику. Вона аж затремтіла від цікавості й побігла слідом за Кроликом через поле і ледве встигла помітити, що той шмигнув у велику кролячу нору під живоплотом. Аліса відразу кинулася слідом, ні на мить не замислюючись, як потім вибереться звідти.

Спочатку кроляча нора йшла прямо, мов тунель, потім раптово завертала вниз, так раптово, що Аліса і незчулася, як полетіла в якийсь глибокий колодязь.

Чи то колодязь був надто глибокий, чи вона падала надто повільно, але в неї було досить часу,

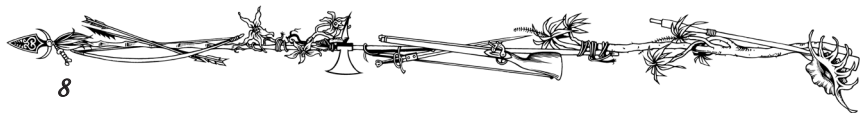

щоб роздивлятися навкруги і міркувати, що буде далі. Спочатку вона спробувала глянути вниз, щоб дізнатися, куди падає, але там була непроглядна тьма. Тоді вона придивилася до стін колодязя і побачила на них багато полицок для посуду і книжок. Подекуди на кілочках висіли картини і географічні карти. Пролітаючи повз одну з полицок, вона взяла з неї баночку з написом «Апельсинове варення», але та, на превеликий жаль, була порожня. Аліса не хотіла кидати баночку, щоб, бува, не вбити кого-небудь унизу, а примудрилася поставити її в шафу, повз яку саме пролітала.

«Ну, — думала Аліса, — після такого падіння мені вже не страшно буде скотитися зі сходів. Якою хороброю будуть вважати мене всі вдома! Та що там, я не скажу ні словечка, якщо навіть упаду з даху будинку». (І справді, мабуть, не скажала б!)

Вниз, вниз, вниз. Невже цьому падінню кінця-краю нема?

— Цікаво, скільки миль я пролетіла? — голосно заговорила Аліса. — Я, мабуть, наближаюся до центра землі. Треба подумати: до нього щось близько чотирьох тисяч миль. — (Аліса, бачите, дещо вчила про це на уроках у школі, і хоч зараз була не дуже вдала нагода похвалитися своїми знаннями, бо нікому було слухати, але не завадить повторити для практики.) — Так, приблизно така відстань. Цікаво знати, на якій довготі та широті я знаходжуся? — (Аліса не мала навіть найменшого уявлення про довготу та широту, але ці слова звучали так гарно і велично!)

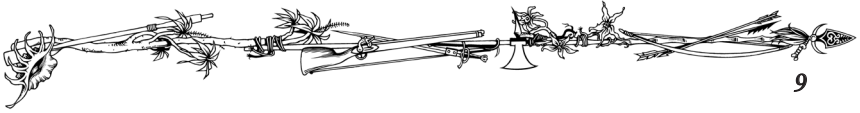

— Цікаво, чи не пролечу я землю наскрізь? От смішно буде опинитися серед людей, які ходять догори ногами! Антипуди, чи як там їх? — (Цього разу вона була навіть задоволена, що її ніхто не слухає, бо слово було трохи не те.) — Але, розумієте, мені доведеться запитати назву країни. Пробачте, пані, це Нова Зеландія чи Австралія? — (При цьому вона намагалася зробити реверанс — уявіть собі, що ви робите реверанс, летячи в повітрі! Спробуйте!) — Але вони подумують, що я зовсім дурна, якщо я буду запитувати. Ні, питати не годиться... Може, побачу десь вивіску.

Вниз, вниз, вниз. Робити все одно було нічого, і Аліса незабаром знову почала:

— Ох же й скучатиме Діна без мене сьогодні ввечері. — (Діна — це кішка.) — Якби ж там хоч не забули налити їй молочка у блюдечко! Ой, Діночко! Як мені хочеться, щоб ти була тут зі мною. Боюся, що в повітрі немає мишей, але ти могла б зловити кажана, він же дуже схожий на мишу. А цікаво, чи їдять коти кажанів? — Тут Алісу почав змагати сон, але вона продовжувала белькотати: — Чи їдять коти кажанів? Чи їдять коти кажанів? — А іноді: — Чи їдять кажани котів? — Хіба не все одно, як поставити питання, коли не знаєш відповіді?

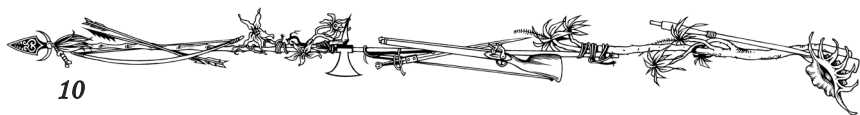
Аліса відчувала, що зовсім засинає. Їй починало снитися, неначе вона йде з Діною і цілком серйозно говорить: «Ну ж бо, Діно, скажи мені правду, ти їла коли-небудь кажанів?» Аж тут раптом: бабах! І вона опинилася на купі хмизу і сухого листя. Приїхали!

Аліса нітрохи не забилася, тому хутко схопилася на ноги. Глянула вгору, але там було зовсім темно. Попереду був довгий прохід, у якому ще виднівся Кролик, що дуже поспішав. Не можна було гаяти ні хвилини: Аліса, мов вітер, помчала слідом і встигла навіть почути, як він говорив, звертаючи за ріг: «Ой, бідні мої вушка й вуса, як пізно!» Вона майже наздогнала його на розі, та, коли завершила, Кролика ніде не було. Вона опинилася в довгому низькому залі, освітленому рядом ламп, що звисали зі стелі.

З усіх боків залу були двері, але всі замкнені. Коли Аліса оглянула всі стіни, пробуючи кожні двері, вона сумно попленталася до середини залу, роздумуючи, як же їй вибратися звідти. Дивиться, аж там стоїть скляний столик на трьох ніжках. На ньому не було нічого, крім маленького золотого ключика, і Аліса зразу ж подумала, що він, мабуть, від якихось дверей у залі. Та ба! Чи замки надто великі, чи ключик надто малий, але жодні двері не відімкнулися. Проте, оглядаючи стіни вдруге, вона побачила невелику занавіску, якої не помітила раніше, а за нею маленькі дверцята, дюймів п'ятнадцять заввишки. Вона спробувала вставити золотий ключик у замок, і, на превелику радість, він підійшов!

Аліса відчинила дверцята. Вони вели до вузького проходу, трошки більшого від нори пацюка. Вона стала навколішки і побачила по той бік нори дивовижно гарний сад. Як їй хотілося вибратися з цього похмурого залу і поблукати серед он тих пишних квітників і прохолодних фонтанів! Але в дверцята не пролазила навіть її голова.

— А якби голова й пролізла, — міркувала бідолашна Аліса, — що з того? Адже плечі не пройдуть. От якби я могла складатися, як та підзорна труба, тоді б пролізла... Як би мені оце скластися?

Останнім часом, бачите, трапилося стільки всяких див, що Алісі гадалося, ніби на світі нема нічого неможливого.

Зрозумівши, що біля дверцят нічого не вистоїш, вона знову попрямувала до столика — чи не знайде там ще якого ключика або хоча б інструкцію, як людині скластися трубою. Цього разу вона побачила на столику пляшечку («А її ж не було тут раніше», — зауважила Аліса), на шийці якої був прив'язаний ярличок зі словами «Випий мене», чітко надрукованими великими літерами.

Добре було говорити «Випий мене», але розумна маленька Аліса і не думала поспішати.

— Ні, я спочатку переконаюся, — вирішила вона, — що на ній немає напису «Отрута».

Справа в тому, що вона не раз читала оповідання про людей, які згоріли, або потрапили в пащу звірові, або зазнали ще якого лиха, і все це тільки тому, що не бажали пам'ятати науки старших: не бери в руки розпеченої кочерги, бо обпечешся; не ріж пальця ножем, бо кровитиме. І Аліса ніколи не забувала, що коли випити зайве з пляшечки з написом «Отрута», то буде лихо рано чи пізно.

Проте на цій пляшечці не було напису «Отрута», тому Аліса зважилась покуштувати крапельку. Те, що було в пляшечці, сподобалось їй: воно нагадувало смаком і пиріг з вишнями, і заварний крем, і ананас, і смажену індичку, і тягучки, і грінки на маслі, тому вона швиденько випила все.

* * *

— Ой, що це зі мною коїться! — скрикнула Аліса. — Мабуть, я складаюсь, як підзорна труба.

Аліса не помилилась. Вона справді поменшала і була всього дюймів десять заввишки. От тепер вона пройде крізь маленькі дверцята в той прегарний сад!

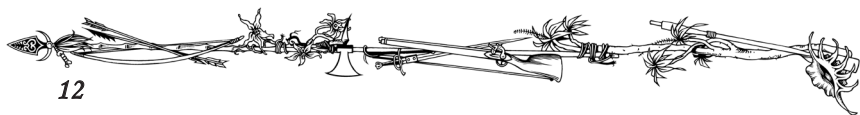
Проте вона спочатку почекала, щоб переконатися, чи не буде зменшуватися далі, — це її трохи турбувало.

«Чого доброго, я розтану зовсім, як свічка, — подумала Аліса. — Цікаво, яка я тоді буду?» І вона намагалася уявити полум'я свічки після того, як його погасять, бо їй досі не доводилося, скільки себе пригадує, цього бачити.

Згодом, переконавшись, що зменшується далі, вона вирішила негайно йти в сад, але... Бідолашна Аліса! Коли вона підійшла до дверцят, виявилося, що вона забула золотий ключик, а коли повернулася за ним до стола, виявилося, що не може дістати його. Ключик добре виднівся крізь скло, і вона чимдуж намагалася видряпатися по ніжці стола, але та була надто слизька. Втомившись від марних зусиль, сердешна мала сіла і заплакала.

— Припини, сльозами лиху не зарадиш! — гримнула на себе Аліса досить різко. — Раджу тобі припинити це негайно!

Взагалі вона давала сама собі дуже добрі поради (хоч дуже рідко дотримувалася їх), а іноді так жорстоко картала себе, що аж сльози виступали в неї на очах, і навіть, пам'ятається, одного разу намагалася нам'яти собі вуха за те, що обдурила

сама себе, граючи за двох у крокет¹. Ця дивна дівчинка дуже любила вдавати з себе двох осіб.

«Але зараз ні до чого, — думала бідолашна Аліса, — вдавати з себе двох. Навряд від мене залишилося досить навіть для одної поважної особи».

Незабаром її погляд упав на маленьку скляну коробочку, що лежала під столом. Вона розкрила її та знайшла там невеликий пиріжок, на якому виднілися слова «З'їж мене», гарно позначені скоринкою.

— Що ж, я з'їм, — сказала Аліса. — Якщо від цього я підросту, то зможу дістати ключик, а якщо стану ще меншою, пролізу під дверцятами. Чи так, чи інак попаду в сад, тому мені все одно, що саме станеться.

Вона з'їла маленький шматочок пиріжка і не терпляче повторювала: «Більша чи менша? Більша чи менша?» — тримаючи руку над головою, щоб знати, росте вона чи зменшується. Вона була дуже здивована, коли впевнилася, що її зріст не змінюється. Насправді так буває завжди, коли їдять пиріжки, але Аліса так звикла до всяких див, що звичайні речі здавалися їй нудними і безглуздими.

Тому вона заходила коло пиріжка і швиденько з'їла його весь.

¹ Гра, в якій дерев'яні кульки заганяють молоточками у дрянні ворітця. (Тут і далі прим. ред.)

РОЗДІЛ II

КАЛЮЖА СЛІЗ

— Усе більш дивніше і більш дивніше, — скрикнула Аліса (вона з великого дива забула всі правила граматики). — Тепер я розсовуюся, мов найбільша у світі підзорна труба! До побачення, ніжки! — (Бо, коли вона глянула на свої ноги, їх майже не було видно, так вони віддалилися.) — Ніженьки мої милі! Хто ж тепер вас узуватиме? Я вже не зможу, не дістану! Взувайтесь самі, як знаєте. Але треба їх жаліти, — міркувала Аліса, — інакше вони відмовляться іти туди, куди мені заманеться. Треба подумати... Ага, я буду дарувати їм нову пару черевиків кожного Нового року.

І вона міркувала собі далі, як це зробити.

«Доведеться надсилати їх з посильним, — думала вона. — Як це буде смішно — надсилати подарунки власним ногам! І яка буде чудернацька адреса:

Пані правій нозі Аліси,

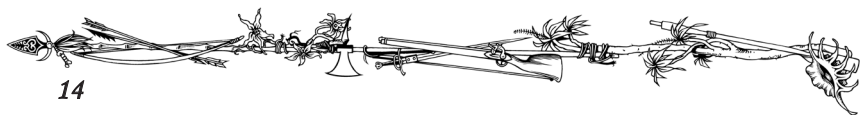
Килимок,

Поряд з камінною решіткою.

З привітом від Аліси.

Ой лишенько, які дурниці я мелю!»

— Е ні, не ті слова, — промовила бідолашна Аліса. Її очі знов наповнилися слізьми. — Мабуть, я все-таки Бела, і мені доведеться перейти жити в ту тісну халупу, і в мене зовсім не буде іграшок,

і... ох, я довго вчитиму уроки! Ні, я твердо вирішила: якщо я Бела, я залишуся тут унизу. Всі будуть зазирати сюди і кликати: «Вийди, люба!» — але дарма! Я тільки гляну на них і запитаю: «Хто я така? Спершу скажіть мені це, і якщо я захочу бути тією особою, я вийду нагору, а якщо ні, то залишусь унизу, доки не стану кимсь іншим...» Ой мамусю! — раптом розплакалася Аліса знову. — Як мені хочеться, щоб хто-небудь насправді зазирнув сюди! Мені так набридло бути тут зовсім самій!

Говорячи це, вона глянула на свої руки і вкрай здивувалася, помітивши, що, поки говорила, натягла на руку одну з білих лайкових рукавичок Кролика.

«Як мені це вдалося? — думала вона. — Я, мабуть, знову роблюся маленькою». Вона підвелася і підійшла до столика, щоб приміритися до нього, і переконалася, що була приблизно футів два заввишки і швидко продовжувала зменшуватися. Вона скоро здогадалася, що причиною цього було віяло, яке вона тримала в руках, тому похапцем відкинула його геть, своєчасно врятувавши себе від цілковитого зникнення.

— Я була на волосинку від загибелі, — сказала Аліса, страшенно налякана раптовою зміною, яка з нею сталася, але дуже задоволена, що була ще жива. — А тепер до саду! — І вона хутко побігла до дверцят. Та ба! Дверцята знову були замкнені, а золотий ключик, як і раніше, лежав на скляному столі.

«Дожилася, — думала бідолашна дитина, — я ще ніколи не була такою малесенькою! Справи дуже погані, дуже!»

Цієї миті вона посковзнула і... шубовість! опинилася по самісіньку шию в солоній воді. Спершу в неї майнула думка, що вона впала в море.

— У такому разі, я зможу повернутися залізницею, — промовила вона. (Аліса була коло моря всього раз у житті, і в неї склалося враження, що, де б ви не побували на морських узбережжях Англії, ви скрізь знайдете там багато кабін для роздягання, дітей, що копирсаються в піску дерев'яними лопаточками, ряд будинків з мебльованими кімнатами, а за ними — залізничну станцію.) Проте вона швидко переконалася, що знаходиться в калюжі сліз, випланих нею тоді, коли вона сягала дев'яти футів заввишки.

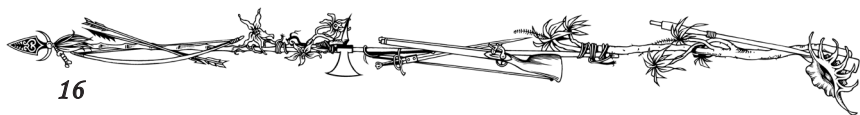
— Не треба було так рюмсати, — картала себе Аліса, плаваючи в калюжі й намагаючись вибратися звідти. — Тепер я, чого доброго, втоплюся у власних сльозах. Це буде справді безглуздо! Проте сьогодні все безглузде.

Тут вона почула, що поблизу хтось хлюпочеться в калюжі, і підпливла ближче, щоб роздивитися, хто там. Спочатку їй здалося, що то був морж або гіпопотам. Та, пригадавши, якою маленькою була сама, вона скоро зрозуміла, що перед нею була звичайнісінька миша, яка також посковзнула у воду.

«Чи варто, — роздумувала Аліса, — озиватися до цієї миші? Тут все таке незвичайне, тому цілком можливо, що вона вміє розмовляти. У всякому разі, спробувати не завадить».

Отже, вона почала:

— О Мишо, чи ви не знаєте, як вибратися з цієї калюжі? Я вже втомилася плавати тут, о Мишо! —

(Аліса гадала, що, може, саме так треба звертатися до мишей. Ніколи раніше їй не доводилося робити цього, але вона пригадала, що читала таке в латинській граматиці свого брата: «Миша — миші — мишу — о мишо!»)

Миша запитливо зиркнула на неї і, здавалося, підморгнула своїм маленьким оком, але нічого не відповіла.

«Мабуть, вона не розуміє англійської мови, — подумала Аліса. — Можливо, це французька миша, що прибула сюди з Вільгельмом Завойовником... — (Хоч Аліса і знала історію, вона не дуже чітко уявляла, як давно відбувалися певні події.)

Отже, вона почала знову:

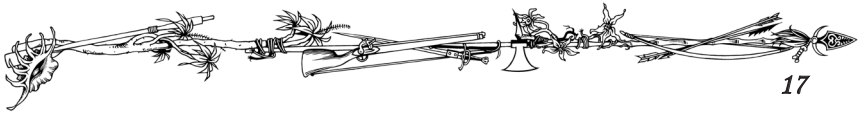
— *Oùest ma chatte?* (Де моя кішка?)

Це було перше речення з її французького підручника. Миша раптом мало не вискочила з води і, здавалося, аж затрусилася від переляку.

— О, пробачте! — поквапливо вигукнула Аліса, боячись, що вразила почуття бідолашного звірятка. — Я зовсім забула, що ви не любите кішок.

— Не люблю кішок! — гнівно пропищала Миша. — А ти б на моєму місці любила кішок?

— М-м-м... мабуть, ні, — відповіла Аліса лагідно. — Не сердьтеся на мене. Проте мені б хотілося показати вам нашу кішку Діну: ви б полюбили кішок, якби могли побачити її. Це така мила, спокійна кішечка, — продовжувала Аліса майже про себе, ліниво плаваючи по калюжі, — вона так гарно мурчить, коли, сидячи коло каміна, облизує лапки і вмивається... І така гарненька і м'якенька, з нею так приємно гратися... А як

ловить мишей!.. Ой! Пробачте! — знову вигукнула Аліса, бо цього разу в Миші аж шерсть стала дибки, і, певна річ, вона, мабуть, справді образилась. — Ми не будемо більше говорити про Діну, якщо ви проти.

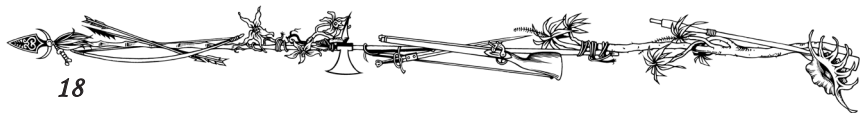
— Ми! Ну, знаєте! — скрикнула Миша, що тремтіла аж до кінчика хвоста. — Як же, потрібно мені говорити про неї! Ми, миші, завжди ненавиділи кішок: гидкі, підлі, brutальні створіння! Не нагадуйте мені про них більше!

— Я не буду, повірте! — запевнила Аліса, поспішаючи змінити тему розмови. — А ви... ви... любите... собак? — Оскільки Миша не відповідала, Аліса продовжувала гаряче: — Недалечко від нас є така гарненька собачка, мені б хотілося показати її вам. Маленький тер'єр з блискучими очима, розумієте, і з... о! з такою довгою кучерявою рудою шерстю! Він уміє ловити речі на льоту, сидіти на задніх лапках, випрошуючи поїсти, і чого тільки він не вміє, я не можу пригадати навіть половини! Його господар, фермер, розумієте, запевняє, що це дуже корисний собака, він коштує сто фунтів! Там такий, що давить усіх пацюків і... ой лишенько! — сумно вигукнула Аліса. — Боюся, що я знов образила її!

Справді, Миша пливла щодуху геть і зчинила справжнісіньку бурю в калюжі. Аліса лагідно покликала:

— Мишо, люба! Будь ласка, поверніться, і ми не будемо розмовляти ні про кішок, ні про собак, якщо вам це так неприємно!

Почувши це, Миша повернула і повільно попливла назад, її обличчя було зовсім бліде (від гніву,

подумала Аліса), і вона промовила тихим тремтливим голосом:

— Давай-но вийдемо на берег, там я розповім тобі свою історію, тоді ти зрозумієш, чому саме я так ненавиджу кішок та собак.

Справді, час уже було вийти з води, бо калюжу геть заповнили птахи і звірята, що попадали в неї: там були Качка та Індик, австралійський папуга Лорі, Орля і ще якісь дивовижні створіння. Очолюване Алісою, все товариство попливло до берега.

РОЗДІЛ ІІІ

ПОЛІТИЧНІ ПЕРЕГОНИ І ДОВГИЙ КІНЕЦЬ

Товариство, що зібралось на березі, мало справді чудернацький вигляд: птахи з заялженим пір'ям, звірята, шерсть яких поприлипала до тіла, — всі вони промокли до кісток, сердилися і не знаходили собі місця.

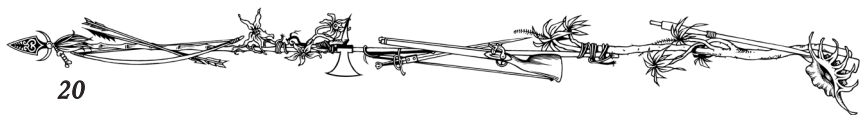
Перш за все, звичайно, постало питання, як обсушитися. З приводу цього було влаштовано раду. За кілька хвилин Алісі здавалося цілком природним те, що вона розмовляла з усіма так невимушено, ніби була знайома з ними все життя. Так, наприклад, вона довго сперечалася з папугою Лорі, який врешті надувся і твердив лише одне: «Мені краще знати, я старший від тебе», — а Аліса з цим не хотіла погоджуватися, не знаючи, скільки тому було років. А як Лорі рішуче відмовлявся назвати свій вік, то і розмовляти далі було нічого.

Нарешті, Миша, яка, здавалося, мала серед присутніх деякий вплив, гукнула:

— Посідайте всі і слухайте сюди. Я миттю обсушу вас!

Усі до одного швиденько розсілися кружком, у центрі була Миша. Аліса не зводила з неї стурбованого погляду, бо відчувала, що неодмінно страшенно застудиться, якщо не обсушиться зразу ж.

— Гм! — почала Миша з багатозначним виглядом. — Усі приготувалися? Зараз я викладати му найсухіший матеріал. Тихше, будь ласка! «Вільгельм Завойовник, на боці якого стояв папа,

швидко підкорив англійців, що були без керівників і звикли до узурпації та завоювань. Едвін і Моркар, графи Мерсійський та Нортумбрійський...»

— Б-р-р! — буркнув Лорі, здригаючись від холоду.

— Що вам? — звернулася до нього Миша, насупившись, але дуже ввічливо. — Ви щось сказали?

— Я? Ні-ні! — поквапливо відповів Лорі.

— Мені здалося, що саме ви, — сказала Миша. — Я продовжую. «Едвін та Моркар, графи Мерсійський та Нортумбрійський, виступили на його підтримку, і навіть Стіганд, патріот архієпископ Кентерберійський, знаходив це потрібним...»

— Знаходив що? — перепитала Качка.

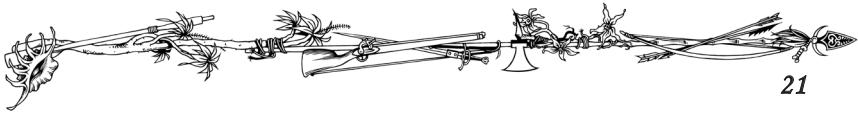
— «...знаходив це», — досить роздратовано відповіла Миша. — Ви, звичайно, знаєте, що таке «це»?

— Я добре знаю, що таке це, коли знаходжу щось, — сказала Качка. — Найчастіше це буває жаба або черв'як. Мене цікавить, що знаходив архієпископ.

Миша не звернула уваги на це питання і швидко продовжувала:

— «...знаходив потрібним вийти з Едгаром Ателінгом назустріч Вільгельмові і вручити йому корону. Спочатку Вільгельм поводив себе стримано, але зарозумілість норманів...» Як ти почуваш себе зараз, моя люба? — продовжувала вона, звертаючись до Аліси.

— Мокрісінька, як і раніш, — сумно відповіла Аліса. — Мені здається, що від цього сухого матеріалу я зовсім не обсихаю.

— В такому разі, — урочисто заговорив Індик, встаючи, — я вношу пропозицію перенести збори з метою негайного вжиття більш енергійних заходів для...

— Говори по-людськи! — втрутилося Орля. — Я не знаю, що означає половина цих дивних слів, та ти, мабуть, і сам не знаєш... — І Орля опустило голову, ховаючи посмішку. Деякі птахи схвально захихикали.

— Я тільки хотів сказати, — промовив Індик ображеним голосом, — що найкращим засобом обшушитися є політичні перегони.

— А що воно таке — політичні перегони? — запитала Аліса.

Її це мало цікавило, але Індик замовк з таким виглядом, ніби сподівався, що хтось мусить заговорити, а ніхто не виявив такого бажання.

— Як вам сказати?.. — почав Індик. — Краще за все пояснити це на самій грі. — (Можливо, ви теж захочете погратися, тому я розповім, як Індик проводив гру.)

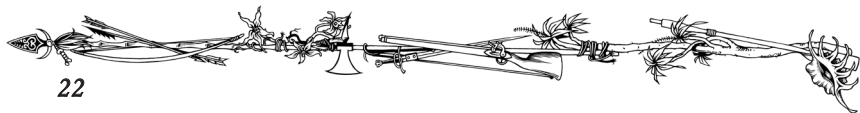
Спочатку він позначив бігову доріжку, яка нагадувала коло («Точна форма не обов'язкова», — пояснив він), і розставив на ній усе товариство. Не було рахунку: «Раз-два-три — побігли!» — а кожен починав бігти і зупинявся, коли заманеться, тому було невідомо, коли настане кінець грі.

Проте, коли вони побігали з півгодини і зовсім обшушилися, Індик раптом гукнув:

— Перегони скінчилися!

Усі стовпилися навкруги нього, хекаючи, і запитували:

— А хто ж виграв?

Щоб відповісти на це питання, Індикові необхідно було добре подумати. Він довго сидів, пристаивши палець до лоба (у такій позі звичайно зображують на малюнках Шекспіра). Усі мовчки чекали.

Нарешті Індик виголосив:

— Всі виграли, і кожен має одержати приз.

— Але хто буде роздавати призи? — запитав цілий хор голосів.

— Як хто, вона, звичайно, — відповів Індик, вказуючи пальцем на Алісу.

Усе товариство миттю оточило її, і всі разом кричали:

— Призи, призи!

Аліса не уявляла, що робити, і у відчаї засунула руку в кишеню, звідки дістала коробочку з цукерками (на щастя, туди не потрапила солоня вода) і роздала їх усім у нагороду. Вийшло якраз по одній на кожного.

— Але їй також слід дати приз, — зауважила Миша.

— Ну звичайно, — дуже поважно відповів Індик. — Що там ще є у твоїй кишені? — продовжував він, звертаючись до Аліси.

— Лише наперсток, — сумно мовила Аліса.

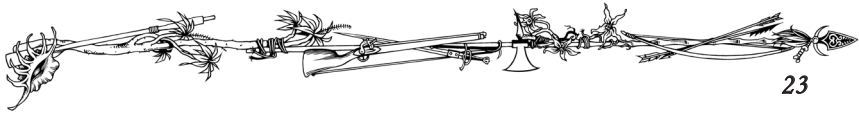
— Давай його сюди, — наказав Індик.

Знову все товариство оточило її, Індик урочисто підніс наперсток зі словами:

— Ми просимо вас прийняти цей чудовий наперсток.

Коли він закінчив свою коротку промову, присутні зустріли її схвальними вигуками.

Алісі це все здавалося досить безглуздим, але у всіх був такий серйозний вигляд, що вона не на-

важилася сміятися. Не придумавши ніякої відповіді, вона обмежилася поклоном, силкуючись зберегти урочистий вигляд.

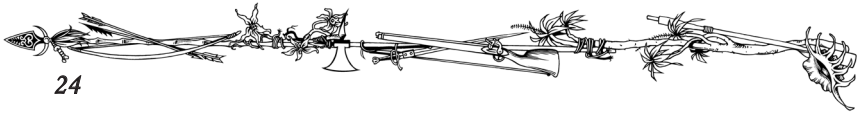
Далі треба було з'їсти цукерки. Це призвело до деякого гармидеру і безладдя, бо великі птахи скаржилися, що не розкуштували своїх цукерок, а малі давилися, і їх довелося ляпати по спині. Нарешті з цукерками було покінчено, і всі знову розсілися кружком й умовляли Мишу розповісти що-небудь.

— Ви обіцяли розповісти мені свою історію, пам'ятаєте? — звернулась Аліса. — І чому ви ненавидите... К. та С., — додала вона пошепки, побоюючись, що та знов образиться.

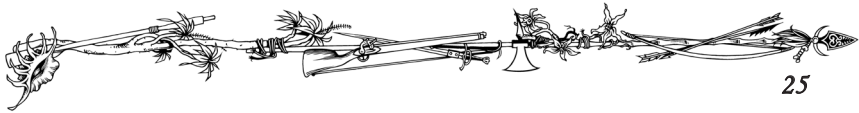
— Добре, я розповім. Але кінець такий довгий і сумний! — промовила Миша, обертаючись до Аліси і зітхаючи.

— У вас справді довгий кінець, — зауважила Аліса, здивовано дивлячись на мишин хвіст, — але чому ви називаєте його сумним? — І вона продовжувала сушити собі голову над цим питанням, а Миша повела свою розповідь, зміст якої зводився приблизно до такого:

Стрів
Бровко
мишку
в хаті
і почав
їй
казати:
«Я
тебе
позиваю,
ходім,

мишко,
на суд.
Відкладать
не
годиться,
мусим
нині
судиться,
бо
на мене
з безділля
напав уже нуд».
Каже
мишка
Бровкові:
«Що за
суд
безтолковий —
ні судді ж,
ні підсудка
ми
не
знайдемо
тут». —
«Сам
я
буду,
мишутко,
за суддю
й
за підсудка;
вже
і
вирок
готовий —
тобі
буде
капут».

— Ти не слухаєш! — гримнула Миша на Алісу, розлютована. — Про що ти думаєш?

— Пробачте, — покірно обізвалась Аліса. — Ви, гадаю, дійшли до найголовнішого.

— Нічого подібного! — закричала Миша пронизливо і дуже сердито. — Це тільки зав'язка!

— Зав'язка! — підхопила Аліса, завжди готова прийти на допомогу іншим, і стурбовано почала озиратися на всі боки. — Будь ласка, давайте я допоможу розв'язати її.

— І не подумую, — сказала Миша, підводячись і прямуючи геть. — Ти ображаєш мене, говорячи таку нісенітницю.

— Я не хотіла образити вас! — благала бідолашна Аліса. — Але, бачите, ви така вразлива!

Миша тільки буркнула щось у відповідь.

— Прошу вас, верніться і закінчіть свою розповідь, — гукнула Аліса вслід.

Усі присутні хором приєдналися до неї:

— Так, просимо, верніться!

Але Миша лише роздратовано крутнула головою і ще швидше попростувала геть.

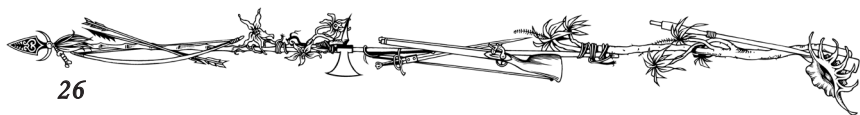
— Як шкода, що вона відмовилася залишитися! — зітхнув папуга Лорі, коли Миша зникла з очей.

А стара крабиха скористалася нагодою пожурити свою доньку:

— Бач, моя люба! Хай це буде наукою для тебе: ніколи не втрачай рівноваги!

— Прикуси язика, мамо! — відповіла донька досить роздратовано. — Ти можеш вивести з себе навіть устрицю!

— Хотілося б мені, щоб Діна була тут, дуже б хотілося! — вголос промовила Аліса, ні до кого

зокрема не звертаючись. — Вона б хутко повернула сюди ту мишу.

— А хто така Діна, осмілюся запитати? — обізався Лорі.

Аліса відповіла захоплено, завжди рада поговорити про свою улюбленицю:

— Діна — це наша кішка. Ви навіть уявити собі не можете, як добре вона ловить мишей! А коли б ви бачили, як вона ганяється за пташками! Вона з'їдає пташеня, ледве побачить його!

Ця промова викликала помітне занепокоєння серед присутніх. Деякі пташки похапцем пішли геть. Стара сорока почала щільніше кутатись, говорячи:

— Мені справді час додому. Нічне повітря шкідливо впливає на моє горло!

А канарейка покликала своїх діток тремтячим голосом:

— Ходімо, любі! Вам давно час спати!

Під різними приводами всі рушили геть, і скоро Аліса залишилася сама.

— І нащо я заговорила про Діну! — сумно докоряла собі Аліса. — Ніхто тут чомусь не любить її, хоч я певна, що це найкраща кішка у світі! Ох, моя люба Діно! Не знаю, чи доведеться мені ще побачитися з тобою! — І бідна Аліса заплакала знову, бо почувала себе дуже самотньо і пригнічено. Проте незабаром вона почула здаля легеньке тупотіння і жадібно вдивлялася туди. Чи не Миша то повертається, щоб скінчити свою розповідь?

РОЗДІЛ ІV

КРОЛИК ПОСИЛАЄ В ДІМ МАЛЕНЬКОГО БІЛЛА

То був Білий Кролик, що повільно повертався, уважно вдивляючись під ноги, ніби щось загубив. Аліса почула, як він бубонів:

— Герцогиня! Герцогиня! Ой, мої любі лапки! Моє хутро і вуса! Вона голову мені зніме, я вже знаю! Але де ж все-таки я міг загубити їх, цікаво!

Аліса зразу зрозуміла, що той шукав віяло та білі лайкові рукавички, тому з властивою їй доброзичливістю теж почала шукати, але їх ніде не було. Та і все навкруги, без сумніву, цілком змінилося з того часу, як вона плавала в калюжі. Великий зал кудись зник разом зі скляним столиком і маленькими дверцятами.

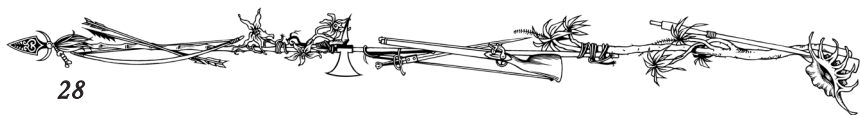
Згодом Кролик помітив Алісу, що теж займалася розшуками, і сердито гримнув на неї:

— Це що таке, Мар'яно, що ти тут робиш? Негайно біжи додому і принеси мені рукавички та віяло! Швиденько, ну!

Аліса так злякалася, що стрімголов помчала в тому напрямі, куди вказав Кролик, навіть не пробуючи пояснити його помилку.

— Він подумав, що я покоївка, — говорила вона собі на бігу. — От здивується він, коли дізнається, хто я насправді. Але краще принести йому віяло та рукавички... тобто якщо мені вдасться знайти їх.

У цей час вона побачила гарненький будиночок, на дверях якого була блискуча мідна табличка

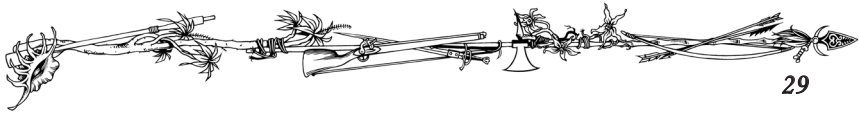
з написом: «Б. Кролик». Вона ввійшла не постукавши і швиденько побігла східцями вгору, бо дуже боялася зустріти справжню Мар'яну. Тоді її проженуть з будиночка раніше, ніж вона встигне знайти віяло та рукавички.

«Як це дивно, — говорила про себе Аліса, — що я виконую доручення кролика! Після цього, гадаю, Діна теж буде давати мені доручення! — Вона спробувала уявити собі, як це буде відбуватися: “Міс Аліса! Негайно йдіть сюди і збирайтеся на прогулянку!” — “Хвилиночку, нянечко! Мені треба стерегти цю мишачу нору, поки повернеться Діна, щоб не втекла миша”. — Проте я не певна, — продовжувала Аліса, — що Діні дозволять жити у нас, якщо вона почне отак командувати людьми».

Тут вона ввійшла в чистеньку маленьку кімнату зі столом проти вікна, а на ньому (як вона і сподівалася) лежали віяло та кілька пар маленьких білих лайкових рукавичок. Вона схопила віяло й пару рукавичок і вже була попрямувала геть, коли випадково помітила пляшечку, що стояла коло дзеркала. Цього разу на ній не було напису «Випий мене», проте Аліса вийняла зачичку і піднесла пляшечку до рота.

— Я знаю, що обов'язково трапляється щось цікаве, — сказала вона, — щоразу, варто мені з'їсти або випити що-небудь. Побачимо, що буде після цієї пляшечки. Сподіваюсь, що від неї я підросту, бо мені дуже набридло бути такою малесенькою нікчемою!

Так воно і сталося насправді, та ще й набагато швидше, ніж вона чекала. Не встигла вона ви-

пити з пляшечки і половини, як дістала головою до стелі й мусила нахилитися, щоб не зламати собі шию. Вона швиденько поставила пляшечку, говорячи:

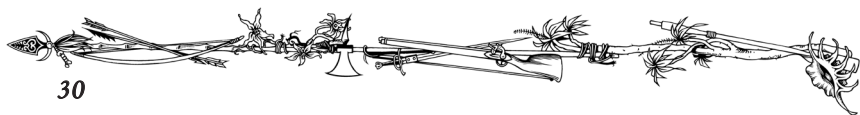
— Цілком досить... Сподіваюся, що не буду рости далі... Навіть зараз я вже не пройду у двері... І нащо я випила так багато!

Та ба! Пізно було жалкувати! Вона все росла і росла, і хутко їй довелося стати навколішки. Скоро і це не допомогло, і вона спробувала лягти, притиснувши один лікоть до дверей, а другу руку закинула над головою. Проте вона продовжувала рости і була нарешті змушена виставити одну руку за вікно, а ногу засунула в комин. При цьому зазначила:

— Більш я нічого не можу вдіяти, що б не трапилося. Що ж буде зі мною?

На щастя, дія чарівної пляшечки припинилася, і Аліса більше не росла. Але їй було так незручно, і вона не бачила ніякої можливості вибратися з кімнати. Не дивно, що вона почувала себе нещасною.

— Значно краще було вдома, — міркувала сердешна Аліса. — Там не доводилося весь час збільшуватися та зменшуватися і виконувати накази мишей та кроликів. Я починаю жалкувати, що полізла в кролячу нору... А проте... проте... тутешнє життя, розумієте, дуже цікаве! Коли я, бувало, читала казки, я вважала, що такого, як у казках, ніколи не буває насправді! І на тобі, я опинилася прямо в казці! Про мене обов'язково треба написати казку, обов'язково! І коли виросту, я напишу... Але я вже виросла, — сумно

додала вона, — у всякому разі, тут рости більше нікуди. І потім, — роздумувала Аліса, — невже я ніколи не стану дорослішою, ніж зараз? З одного боку, це добре — ніколи не зістарітися, але тоді доведеться завжди вчити уроки! Ой, ні, я не хочу цього!

— Ох, яка ж ти дурненька, Алісо, — відповіла вона собі. — Як ти можеш вчити уроки тут? Адже тут ледве вистачає місця для тебе самої, де вже вміститися підручникам!

Так вона продовжувала, говорячи то за одного, то за другого, і з цього виходила вже справжня розмова. Але через кілька хвилин знадвору почувся голос, і вона замовкла, прислухаючись.

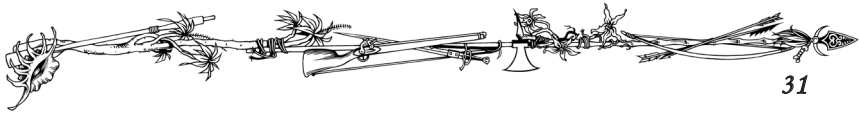
— Мар'яно! Мар'яно! — кричав голос. — Зараз же дай мені рукавички!

Після цього долинуло тупотіння маленьких ніжок на східцях. Аліса зрозуміла, що це Кролик розшукує її, і затремтіла так, що аж будиночок затрусився. Вона зовсім забула, що в тисячу разів більша від Кролика і їй нічого боятися його.

Та ось Кролик підійшов до дверей і спробував відчинити їх. Але двері одчинялися всередину кімнати, а Аліса міцно підпирала їх ліктем, тому його зусилля не дали наслідків. Аліса чула, як він сказав про себе:

— Що ж, обійду і влізу в кімнату через вікно.

«Це тобі не вдасться!» — подумала Аліса, і, дочекавшись, поки Кролик, як їй здалося, зашарудів під самим вікном, вона несподівано простягла руку і махнула нею в повітрі, ніби хапаючи щось. Вона нічого не схопила, але почувла пронизливий зойк, звук падіння і брязкіт розбитого скла. З цьо-

го вона зробила висновок, що Кролик, мабуть, упав на парник для огірків чи на щось подібне.

Далі почувся сердитий голос — голос Кролика:

— Пат! Пат! Куди ти подівся?

Потім донісся голос, якого їй ще не доводилося чути:

— Нікуди я не подівся, я тут. Копаю ямки для яблунь, ваша честь!

— Чи бач, він копає ямки! — сердито сказав Кролик. — Іди сюди! Допоможи мені вибратися звідси! — (Знов чується брязкіт скла.) — А тепер, Пат, скажи, що це у вікні?

— Ну звичайно, рука, ваша честь! — (У нього вийшло «р-р-рука».)

— Рука, дурню! Де ти бачив таку велику руку — на все вікно?

— Це справді так, ваша честь. І все ж таки це рука.

— Хай там як, вона там не потрібна. Піди і прибери її звідти.

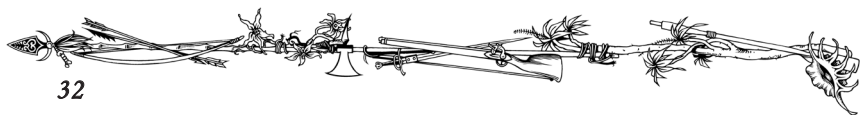
Після цього настала довга тиша. Час від часу до Аліси лише доносилося шепотіння:

— Ну звичайно, мені це не до вподоби, ваша честь, зовсім, зовсім не до вподоби!

— Роби, що тобі наказано, боягузе!

Нарешті вона знову простягла руку і махнула нею в повітрі. Цього разу зойкнули два голоси і скло забряжчало сильніше.

«Мабуть, тут є дуже багато парників для огірків! — подумала Аліса. — Цікаво, що вони будуть робити далі? От якби вони змогли витягти мене у вікно! Набридло вже лежати в цій кімнаті».

Вона очікувала, але деякий час нічого не чула. Нарешті долинули торохкотіння маленьких коліс і звуки багатьох голосів, що говорили всі разом. Вона розібрала слова:

— Де друга драбина?

— Мені було наказано принести тільки одну.

Білл несе другу.

— Білле! Давай, хлопче, її сюди!

— Ось тут ставте їх, на цьому розі... Та ні, зв'яжіть їх спочатку!.. Але вони не сягають навіть до половини...

— Дурниці!..

— Ану, Білле, держи цю мотузку...

— А дах витримає?..

— Обережно, там хитається черепиця!..

— Ой, вона падає! Бережіть голови! — (Чутно гуркіт.) — Щоб вас! Хто це наробив?

— Мабуть, Білл...

— Хто полізе в димар?..

— Тільки не я! Сам лізь!..

— І не збираюсь!..

— Доведеться лізти Біллу...

— Гей, Білле, хазяїн сказав, що тобі доведеться лізти в димар!

— О, значить, вони посилають Білла в димар, чи не так? — говорила Аліса собі. — Здається, вони все чисто звалюють на Білла! Я б нізащо не погодилась бути на його місці. Цей комин досить таки вузький, але сподіваюсь, мені вдасться брикнути ногою.

Вона засунула ногу якомога далі в комин і очікувала, доки не почула, що якесь звірятко (яке саме, вона не могла визначити) шкрябається і дря-

ЗМІСТ

АЛІСА В ДИВОКРАЇ	5
Розділ I. У кролячій норі	6
Розділ II. Калюжа сліз	13
Розділ III. Політичні перегони і довгий кінець	19
Розділ IV. Кролик посилає в дім маленького Білла	27
Розділ V. Порада Гусениці	37
Розділ VI. Поросся та перець	46
Розділ VII. Чаювання божевільних	57
Розділ VIII. Крокетний майданчик Королеви..	67
Розділ IX. Історія Фальшивої Черепахи.	77
Розділ X. Рачача кадриль	87
Розділ XI. Хто вкрав пиріжки?	96
Розділ XII. Свідчення Аліси.	104
АЛІСА В ЗАДЗЕРКАЛЛІ	113
Розділ I. Задзеркальний дім	115
Розділ II. Сад із живими квітами	127
Розділ III. Задзеркальні комахи.	139
Розділ IV. Двійники — Близнюк та Близняк ...	150
Розділ V. Вовна та вода	163
Розділ VI. Хитун-Бовтун	175
Розділ VII. Лев та Одноріг	189
Розділ VIII. «Це мій власний винахід»	200
Розділ IX. Королева Аліса	216
Розділ X. Трясіння	233
Розділ XI. Пробудження	234
Розділ XII. Кому це наснилося?	235

Літературно-художнє видання

Серія «Бібліотека пригод»

КЕРРОЛ Льюїс
Аліса в Дивокраї
Казки

Головний редактор *С. І. Мозгова*
Відповідальний за випуск *А. В. Альошичева*
Художній редактор *А. О. Попова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *Т. М. Новаченко*

Підписано до друку 11.11.2019.
Формат 84x108/32. Друк офсетний.
Гарнітура «SchoolBook». Ум. друк. арк. 12,6. + кольор. вкл.
Наклад 3600 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61001, м. Харків, вул. Б. Хмельницького, буд. 24
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика “Глобус”»
61052, м. Харків, вул. Різдяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

книжкових

• за телефонами довідкової служби
(050) 113-93-93 (МТС); (093)170-03-93 (life);
(067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

• на сайті Клубу: www.bookclub.ua
• у мережі фірмових магазинів
див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом

Надсилається безоплатний каталог

Запрошуємо до співпраці авторів

e-mail: publish@ksd.ua

Запрошуємо до співпраці художників,

перекладачів, редакторів

e-mail: editor@ksd.ua

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57

e-mail: trade@ksd.ua

Київ

тел./факс +38(067)575-27-55

e-mail: kyiv@ksd.ua

Керролл Л.

КЗ6 Аліса в Дивокраї : казки / Льюїс Керролл ; пер.
Г. Фурса ; худож. А. Печенізький, Г. Печенізька. —
Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. — 240 с. — (Серія «Бібліотека пригод»,
ISBN 978-617-12-4214-2).

ISBN 978-617-12-6288-1

Маленька Аліса опиняється у казковому світі, де мешкають шахові королі та королеви, говірки тварини та химерні істоти, що співають дивних пісень. Спочатку дівчинка боїться їх, та невдовзі щиро приязниться і нісенітниці набувають для неї сенсу.

УДК 821.111